

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 09-12- 03-430/22 - 14387/1

Podgorica, 30.05.2022. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA

Povodom *Predloga osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Unije „CUSTOMS“*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga sporazuma* i pripremljeni *Izveštaj o analizi uticaja propisa*, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljeni *Predlog* obezbjeđuje podršku carinskoj uniji i carinskim organima u njihovom zajedničkom radu i djelovanju kao jednog organa kako bi se zaštitili finansijski i privredni interesi Unije i njenih država članica, osigurala sigurnost i zaštita unutar Unije te kako bi se zaštitila od nepoštene i nezakonite trgovine. Ciljevi ovog Programa su priprema i ujednačavanje sprovođenja carinskog zakonodavstva i politike, carinske saradnje, izgradnja administrativnih i IT kapaciteta, uključujući lične kompetencije i osposobljavanje, kao i razvoj i rad evropskih informacionih sistema kao i inovacije u području carinske politike.

Na osnovu podataka koje ste dostavili u *Izveštaju o analizi uticaja propisa*, utvrđeno je da za implementaciju ovog *Predloga*, potrebna su dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore, u iznosima koji su utvrđeni Aneksom i Sporazumom između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Unije „CUSTOMS“ koji će trajati 7 godina.

Zakonom o budžetu za 2022. godinu, u okviru potrošačke jedinice Uprave prihoda i carina, na aktivnosti Upravljanje i administracija Uprave prihoda i carina, na izdatku 4195- Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama, planirana su sredstva u iznosu od 235.200,00 €, između ostalog i za učešće u program „CUSTOMS“ iznos od 152.500,00 €.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Unije „CUSTOMS“*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr. Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo finansija

NAZIV PROPISA

Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Unije „CUSTOMS“

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa (“status quo” opcija)?

Program CUSTOMS na nivou Evropske Unije, koji implementira Evropska Komisija, nudi državama članicama okvir da razvijaju međusobnu saradnju. Tako definisani okvir saradnje, ekonomičniji je nego da svaka država članica samostalno uspostavlja saradnju zasnovanu na bilateralnoj ili multilateralnoj osnovi.

Programom CUSTOMS 2020 obezbijedio se nastavak prethodnog programa CUSTOMS 2013, koji je dao značajan doprinos olakšanju i unaprjeđenju saradnje između carinskih organa u okviru Unije, dok se kroz pomenuti predlog definiše pravni osnov za učešće Crne Gore u programu Unije „CUSTOMS“ u periodu od 2021. do 2027. godine.

Program će, kao i CUSTOMS 2020, dati doprinos zaštiti finansijskih interesa Unije i država članica i sprječavanju prevara i nezakonitih prekograničnih protoka robe. Stoga je ocijenjeno da je u interesu Unije nastaviti finansirati aktivnosti u području carinske saradnje uspostavljanjem novog programa, odnosno programa Carina.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Opšti cilj Programa je podrška carinskoj uniji i carinskim organima u njihovom zajedničkom radu i djelovanju kao jednog organa kako bi se zaštitili finansijski i privredni interesi Unije i njenih država članica, osigurala sigurnost i zaštita unutar Unije te kako bi se Unija zaštitila od nepoštene i nezakonite trgovine, uz istovremeno olakšavanje zakonite poslovne aktivnosti.

Specifični su ciljevi Programa pružanje podrške:

- (a) pripremi i ujednačenom sprovođenju carinskog zakonodavstva i politike;
- (b) carinskoj saradnji;
- (c) izgradnji administrativnih i IT kapaciteta, uključujući lične kompetencije i osposobljavanje, kao i razvoj i rad evropskih informacionih sistema;
- (d) inovacijama u području carinske politike.

Ovako definisani ciljevi nisu u suprotnosti sa strategijama i programima Vlade.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Status quo opcija predstavljala bi primjenu odredbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Članom 99 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju utvrđeno je da će ugovorne strane uspostaviti saradnju u oblasti carina da bi se garantovala usklađenost carinskih sistema Crne Gore sa sistemom Unije.

Ovo je prvi program rada programa Carina za saradnju u području carine koji je donijet prema novom višegodišnjem finansijskom okviru za period 2021 – 2027. Za razliku od dosadašnjih godišnjih programa rada u programu Carina 2020, program Carina kao novitet djeluje u okviru višegodišnjih programa rada. Prvi programski period obuhvata period 2021 – 2022.

Realizacijom ovog programa, nastavio bi se kontinuitet unaprjeđenja carinske saradnje sa zemljama Evropske unije.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

U cilju pružanja podrške procesu pristupanja EU, program Carina, kao i prethodni programi otvoren je za učešće trećim zemljama: zemljama pristupnicama, zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima, u skladu s opštim načelima i opštim uslovima za učešće tih zemalja u programima Unije, te u skladu s posebnim uslovima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja.

Imajući u vidu da je svrha Programa kvalitetnije funkcionisanje carinske unije (u cilju sticanja koristi za privrednike i građane od punog potencijala unutrašnjeg tržišta i svjetske trgovine), isti će pozitivno uticati na pravna i fizička lica koja se bave uvozom roba.

Propis neće izazvati troškove građanima i privredi.

Imajući u vidu da je jedan od ciljeva Programa zaštita od nelegalne trgovine, kao i unaprjeđenje administrativnih i IT kapaciteta, realizacijom ovog programa može se pozitivno uticati na stvaranje novih privrednih društava i jačanje konkurencije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?

- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Objasni metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Objasni.**
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Objasni.**

Ovo je prvi program rada programa Carina za saradnju u području carine koji je donijet prema novom višegodišnjem finansijskom okviru za period 2021 – 2027. Za razliku od dosadašnjih godišnjih programa rada u programu Carina 2020, program Carina kao novitet djeluje u okviru višegodišnjih programa rada. Prvi programski period obuhvata period 2021 – 2022.

Pravila finansijskog učešća Crne Gore utvrđena su Aneksom I Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu Unije „CUSTOMS“.

U skladu sa odredbama Protokola 8 o opštim principima učešća Crne Gore u programima Evropske zajednice, Crna Gora će u narednom periodu u okviru procesa pripreme za korišćenje Instrumenta predpristupne pomoći definisati iznos sredstava koji će biti namijenjeni refundaciji dijela finansijskog doprinosa za učešće u Programima Unije.

Program je počeo 1. januara 2021, a završava se 31. decembra 2027. Program „CUSTOMS“ će trajati 7 godina, u skladu sa višegodišnjim finansijskim okvirom.

Za sprovođenje Sporazuma između Evropske Unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Programu Unije CUSTOMS potrebno je obezbijediti dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore u iznosima koji su definisani Aneksom I Sporazuma (Pravila koja regulišu finansijski doprinos Crne Gore programu CUSTOMS).

Finansijski doprinos Crne Gore Programu Customs utvrđuje se na godišnjem nivou srazmjerno i dodatno na iznos raspoloživ svake godine u budžetu Unije, za obaveze potrebne za upravljanje, izvršenje i rad programa Customs. Finansijski doprinos za period 2021-2027 iznosi 62.086 eura. Budžetom Crne Gore za 2022. godinu Upravi prihoda i carina su na poziciji 4195-Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama opredijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 235.200,00 eura. Između ostalog, za finansiranje učešća u programu Customs predviđen je iznos od 152.500,00 eura.

Napominjemo da će Crna Gora u narednom periodu u okviru procesa pripreme za korišćenje Instrumenta predpristupne podrške (IPA) definisati iznos sredstava koji će biti namijenjen refundaciji dijela finansijskog doprinosa za učešće u Programima Unije.

Imajući u vidu da su mnoge aktivnosti carinskih organa prekogranične prirode, ocijenjeno je da je efikasnije i djelotvornije razvijati tu saradnju tako da se državama članicama nudi okvir u kojem može doći do te saradnje uspostavljanjem programa Carina na nivou Unije, koji sprovodi Komisija. Nadalje, pokazalo se da prethodni program Carina 2020 ima stvarnu dodatnu vrijednost za druge okvire carinske saradnje uspostavljene na bilateralnoj ili multilateralnoj osnovi. Program je dao doprinos zaštiti finansijskih interesa Unije i država članica i sprječavanju prevara i nezakonitih prekograničnih protoka robe. Stoga je ocijenjeno da je u interesu Unije nastaviti finansirati aktivnosti u području carinske saradnje uspostavljanjem novog programa, odnosno programa Carina.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Objasni.**

Prilikom izrade predmetnog zakona nije korišćena ekspertska podrška.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nijesu identifikovane potencijalne prepreke za primjenu propisa.

Kako bi se realizovali svi ciljevi definisani ovim sporazumom, carinski organ će učestvovati u zajedničkim aktivnostima koje se budu organizovale sa međunarodnim carinskim službama (ekspertske grupe, posjete, razmjene eksperata i sl.).

Za monitoring i evaluaciju sprovođenja Programa CUSTOMS zadužena je Uprava prihoda i carina, u saradnji sa Ministarstvom finansija.

Datum i mjesto

16. 5. 2022. godine

Podgorica

Starješina
